

Grammofón. 21: Szimfón. Trubadur című opera: Eladott menyasz-

október 28. Grammofón. 20: Maszeraja. Grammofónhangver-

12.05: Cigányzene. Fontos időjelzés, időjá- 30: Morse tanfolyam. Pontos időjelzés, idő- azinczy mint államfo- 20: Hangv. 6.40: 7.10: A magyarorszá- ek hangv. 8.10: A Vi- Kamarazene. Utána elzés, időjárás, hírek, zenekar.

zenekar. dízenekar. alok énekár előadásá- ne. zene. Hangjáték. ü zene. 23: Táncczene. Táncczene. grammofón. grammofón. 20.50: Ope- szimfónikus ének- és rmónikus hangv. Grammofón. 18: Ma- operák részletei.

rdetések

Éb ort. kóser étterme am alatt! Izletes ételek és helyiség. Utazóknak mény. Abonoma, eskü- ó áron.

elmébe. Legújabb szmfómáció villannyal 3-8 hónapig megtartó rőrséget felelősség mel- zítője Mussa Gyula, Str.

vásárlásánál csak a tel ellátott árut kérje mely külföldivel egyenlő mul ezüstáru gyár Cluj (Kornis ucca) Nr. 6

éshez 60-80.000 le- elkező társat keresek

n gyakorlott nőket fog- kezni Papp ucca 38. sz.

prima minőségű cipők eul-Mare.

ésón eladó. Attila u. 10.

prakszissal, bírja az or- ét, gyermekekhez, vag- st keres. Ajánlatokat a- curesti, Str. Uranus 32

enciájú uriaszony, 38- háznál házvezetőnél helyettesi állást keres- re, hanem szerető ott- riasszony Targu-Mures

ratu, parkettes butoro- t hálóval, Calea Regele- dlszint, utolsó ajtó.

NT ZLO (SALLÓ TAMAS) MEGOLDÁS

eimā tanulmánykör- te a nagy gazdasá- és kulturális krízis- problémáiról. Minden intellektuel- nek, minden a kor- gyöttrő problémáival foglalkozó embernek el kell olvasnia! Uj Kelet könyvosztály

XIV. ÉVF. * 242. SZAM Cluj - Kolozsvár, 1931. október 28 Szerda

569

Az Ujj és bá

Cikkeink forrás

Kézirato. megörzés

Dr. Kámásetter Robert

Budapest

Disztér 2 II e 8

Ara 5 lej

ELLET

ESIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Baron L. Pop (volt Brassai ucca) 10. szám. Telefonszám: 3-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Félévre 668 lej Negyedévre 320 lej Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK Egy évre 10 dollár Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénzzem) Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

Ha a tanítóknak sem kell...

Valami nagy öröme bizonyára nincsen Jorgának abból a kongresszusból, amit az ország tanítói tartottak Bukarestben. A miniszterelnök már hónapok óta hadilábon áll a tanítókkal, kétszer egymásután be is tiltotta a kongresszusukat, harmadszorra mégis engedélyt adott rá, sőt saját szemében el is ment az oroszánbarlangba, hogy szemtől-szembe nézzen a felizgató delegátusokkal.

Aból, hogy Jorga beszédet tartott a kongresszuson, nem is lett különösebb baj. A delegátusok nyugodtan végig hallgatták, amikor azonban a miniszter dolga végetül kifelé tartott a gyűlésteremből, a tanítóknak is elfogyott a türelmük, felugraltak a helyükről és nem a legépületebb szavakat kiáltották távozó főnökük után.

— Elég volt az ígéretek — kiáltották — sztrájkba fogunk lépni.

Bár korántsem tartunk attól, hogy a tanítók tényleg sztrájkba fognak lépni, mégis el vagyuk képedve.

Hogyan, hát a tanítóknak sem kell Jorga? Egy miniszterelnök, aki tanárember, még a tanítóknak sem tud a kedvére járni, akikkel szegről-végre kollégaságot tart?

Kinek kelljen akkor? Talán a susztereknek? Vagy a gyáro- soknak, a kereskedőknek, a parasztnak és hivatalnokoknak, akiket csak könyvből ismer a professzor ur?

Voltaképpen kinek kell hát akkor ez az egész kormány?

A pártvezérek ócska nótája

Már majdnem azt hittük, hogy ebben a nagy rumliban mindenki elvesztette a fejét.

Szó sincs róla. Van itt Romániában egy maroknyi ember, akik annyit törődnek az egész válsággal, mint a dalai láma a biatorbágyi menyével.

Nem holmi szobatudósokra gondolunk, akik elvesztették minden kapcsolatukat a valóságos élettel. Eppen ellenkezőleg. A pártvezérekről van szó, akik ennek a realitás életnek a kellekeit tologatják jobbra-balra, mint a kulisszákat a színpadon és közben olyan vigan fujják ócska melódiájukat, mintha a fél ország nem szaladgálna véres fejjel az uccákon.

Egyebet nem olvas az ember a bukaresti jelentésekben, mint azt, hogy a pártvezérek között mélyreható ellentétek vannak.

Vajon micsoda mélyreható ellentét lehet még a pártvezérek között? Amikor a választó események napról-napra egészen új arcát mutatják az életnek. Amikor mind az, ami még tegnap ragyogóan új volt a pártok programjában, ma már vigasztalanul ócska.

Miféle nézeteltérés lehet ebben a nehéz órákban?

Az egyik pártvezér talán azt akarja, hogy lassan menjünk tönkre, a másik meg amellet szavaz, hogy minél gyorsabban essen ki az utolsó falat a szánkából?

Mert ha nagyvonalú és döntő cselekedetek helyett továbbra is a mélyreható ellentéteket vizsgálják a pártvezérek, egészen bizonyos, hogy előbb-utóbb tényleg tönkremegyünk mindannyian.

Berlinben viszont megegyeztek

Mialatt Laval Washingtonban nem tudott Hooverrel megegyezni, Berlinben Grandi olasz külügyminiszter megegyezett Brüninggel. Megegyezett anélkül, hogy az olasz fasiszta nagyság előzőleg kikérte volna német elvtársai beleegyezését. Ez, — a bár egyelőre csak elvi természetű megállapodás — sokkal nagyobb külpolitikai jelentőséggel rendelkezik, mint első pillanatra látszik. Már az a körülmény is, hogy Grandi éppen akkor járt Berlinben, mikor Laval Amerikában gáncsolta el Németországot és egész Európát ér-

Háromszáthatvankétfélmillió lejes aktivát mutat ki a Marmorosch Bank mérlege

Benyújtották a Marmorosch Bank kényszeregyezségi kérését. A bukaresti törvényszék november 8-ra tűzte ki a kényszeregyezségi kérés tárgyalását. A Banca Nationala megnyugtató kommunikét továbbított a külföldi sajtónak

Bucuresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Marmorosch Bank kényszeregyezségi kérése nemcsak a közvetlenül érdekeltet között, hanem az egész ország közvéleményében mély hatást váltott ki. Politikai és pénzügyi körökben ma is élénken kommentálják azokat a körülményeket, amelyek a fizetésképtelenség bejelentéséhez juttatták ezt a nemrégben még megdönthetetlennek hitt intézetet. A Marmorosch Bank kényszeregyezségi kérése a külföldi sajtóban is hatalmas visszhangra talált. Egyes távirati irodák tulzott jelentéseire támaszkodva, a külföldi lapok nagyrésze a bank csődjéről és a román pénzügyi katasztrófális megrázkódtatásáról adott hírt. A kormány kénytelen volt a hivatalos távirati iroda útján ismételtlen megnyugtató táviratokat küldeni szét a világra. A válság már nyugtalan légkörében az ilyen cáfolatok nehezen találnak hitelre, viszont a külföldi lapok tulzott jelentései csak arra jök, hogy idegességet idézzenek elő a viszonylag nyugodt belföldi pénzpiacra.

A kormány tájékoztatja a külföldi piacot

A Rador távirati iroda ma délután a következő hivatalos kommunikét továbbította a külföldi sajtóügynökségekhez:

„A mai nap a Marmorosch Bank kényszeregyezségi kérése ellenére is nyugodtan telt el. Vezető bankoknál a betétviszavonások alig haladtak túl a normális kereteket. Egyes sajtóügynökségek azon információi, amelyek szerint a Marmorosch Bank bezársa maga után vonta több vállalat összeomlását, alaptalanok. A tény az, hogy a Marmorosch Bank már régen megszűnt az ország nagyiparának almentálója lenni. A mai nap eseményei ezt a tényt mindenben megerősítették. A Marmorosch Bank kényszeregyezségi kérése izzólat tény, amely nem volt érezhető visszahatással a többi pénzintézetekre és vállalatokra. Ennek következtében teljesen ki van zárva, hogy a kormány bármilyen megszorító intézkedést foganatosítani a bankforgalom terén.”

A Banca Nationala igazgatósága egyébként tegnap este a Marmorosch Bank igazgatósági határozatának nyilvánosságra hozatala után ülést tartott, amelyen résztvett Auboin külföldi szakértő is. Meg-

beszélték a kényszeregyezségi kérés várható visszahatásával kapcsolatosan szükséges intézkedéseket és elhatározták, hogy megfelelő pénzzösszeget bocsátanak a piac rendelkezésére.

A piac teljesen nyugodt

Hivatalos jelentés szerint egyébként az értekezlet megállapította, hogy a piac teljesen nyugodt és a nagybankok saját erejükből tesznek eleget az igényeknek. az értekezleten felolvasták a külföldi jegybankoktól a Banca Nationala körtáviratára kapott válaszokat. A külföldi jegybankok meglegedéssel vették tudomásul, hogy a román kormány nem kíván megszorító intézkedéseket foganatosítani.

Bukaresti lapok szerint a Marmorosch Bank igazgatóságának ismert határozata nem váltotta ki azt a hatást, amelytől tartani lehetett. A pénzügyi nyugodt volt, a betétesek a normálisnál alig valamivel nagyobb mértékben jelentkeztek a bankoknál, amelyek simán bonyolították le az összes tranzakciókat. Remélik, hogy a Marmorosch Bank kényszeregyezsége nem fog újabb megrázkódtatásokat kiváltani a piacon.

A Banca Marmorosch beadta a kényszeregyezségi kérését

Bucuresti-Bukarest, október 27. Ma délen egy óraker a Marmorosch Bank jogügyi osztályának vezetői: Ionian volt igazságügyminiszter és Traian Alexandrescu, a bukaresti ügyvédi kamara dékánja, valamint Tabacovici igazgató megjelentek az ilfovi törvényszéken és benyújtották a bank kényszeregyezségi kérését. A betérjesztett mérleg szerint a Marmorosch Bank aktivái négytízmillió 505 millió 324 ezer 154 lej tesznek ki, ezzel szemben a passzívák 4 milliárd 143 millió 325 ezer 095 lejjel aktiv. A bank százszázalékos kvóta visszafizetését ajánlja fel a hitelezőknek, három éven belül, kamat nélkül. A törvényszék november 8-ra tűzte ki a kényszeregyezségi tárgyalást.

A bukaresti lapok érdekes adatokat közölnek a Marmorosch Bankhelyzetéről. A lapok rámutatnak arra, hogy a banknak 12 ezer betétese van, betétállománya körülbelül másfélmilliárd lej tesz ki. A Marmorosch Bank az elmúlt három hónapban több mint másfélmilliárd lej fizetett viszsza betéteseinek.

(Folytatás a 4. oldalon)

dekeit: bizonyos szimbolikus jelentőséget kölcsönöz a Grandi-Brüning találkozásnak.

A fasiszta Olaszországot a válság sokkal erősebben fojtogatja, mint Németországot, csak ebben az országban a véleményterror nemcsak a legfőbb kormányzati elv, hanem a jajt és a sikolyt is hatóságilag őrzi ellen. Ezért esik olyan kevés szó az olasz válságról, holott a válság itt idézte fel a legszédületesebb nyomort. Itt, a fasiszta paradicsomban.

Olaszország urai nagyon jól tudják ezt és azt is jól tudják, hogy ott, ahol a nyomornak még panaszra sincs joga: legkönyebben következhetik be a politikai és társadalmi robbanás. Olaszország mai urainak legfőbb érdeke tehát, hogy a válság valamilyen formában enyhüljön, éppúgy, mint Németországnak is ez az érdeke. Ezért van az, hogy a fasiszta Olaszország, mely a nemzeti felszerelés fortiszsimóit zengette éveken keresztül, most a leszerelés bárányává szelidült és Németor-

szág oldalán akarja megvívni a leszerelési ütközetet — Franciaország ellen.

A világháboru utáni tizenkettedik évben a két hajdani ellenség: Olaszország és Németország egymásra találtak a francia arany, a francia uszora, a francia hegemonia ellen. Grandi és az egész hivatalos Olaszország ma éppúgy Lavaléknak látja a gazdasági talpraállítás akadályát, mint Brüning, vagy Hitler. Mindkét országban végsőig kiélezett forradalmi hangulat terjeng, amelyet csak egy gyors mentőakció csökkenthetne. A veszély, a közös veszély pedig mindig a leghatásosabb eszköznek bizonyult a faji és történelmi ellentétek leenyhítésére. Ez a közös veszély, a pillanatnyi érdekeknek ez az összetalálkozása magyarázza meg Grandi és Brüning gyors egymásratálalását. Ma csak regisztrálandó esemény, a közeljövőben azonban már történelmi jelentőséggel telt lehet, hogy Berlinben megegyeztek, mialatt Washingtonban ez nem sikerült.

VILÁG TŰKRE

Antiszemitizmus a német közlérsaságban

Fenti cím alatt dr. Fritz Marburg tollából igen érdekes könyv látott napvilágot. A könyvet Teodor Lessing előszava vezeti be, amelynek néhány nagyon aktuális és elgondolkoztató passzusát alább közöljük:

Teodor Lessing professzor a német zsidók reménytelen szenvedéseiről beszél. Egy minden közösségből kitaszított és az összes német pártok által bünbakként kipellengérezett, védtelen kisebbség szenvedése ez, amely hiába hivatkozik jötteire és komoly értékeire, hiába vértézi fel magát vagyonnal, vagy ranggal, hiába menekül a nemzetközi szellemhez és hiába mámorosodik meg saját adottságaitól és tehetségeitől. Bármis is alkoson a német zsidó, az hiabavaló marad.

Azsidóság a Nyugaton az egyetlen életközösség, amelyet megrabolni, vagy igazságtalanul banni vele, egészen veszélytelen, sőt egyes kedélyek számára egyenesen kellemes és kifizetődő. Egy védtelen és földnélküli nép...

A német ember mélyen alámerült a nélkülözésekben... A tömegeknek egyszerű formula kell. És nincs egyszerűbb, mint az: „a zsidók a bűnösök”. Ők valahogyan idének, tehát ellenségek... A legelfinomultabb lelkek is hiszik ezt. Ők mindenesetre egy bizonytalan lelkiismeretfurdalást is éreznek. Tétován nyugtalanítja őket a zsidókérdés meg nem oldhatósága. Am a következő pszichoanalitikai helyzet áll elő náluk: „Ha valakivel szemben büntudat érzése nyomja lelkedet, úgy öntudatlanul próbáld a nyomást olyképpen csökkenteni, hogy lehetőleg a másikat teszed felelőssé.” „Nem érdemelt meg jobbat”. „Ő maga volt a bűnös”. A német ember sokat és gyakran vétkezett a zsidóval szemben. Nem szabad tehát elismerni a zsidók jó vonásait. A rosszakat azonban ki kell hangsúlyozni. Ha nem így cselekedne, úgy saját vétkét kellene elismernie. Ez pedig kényelmetlen volna...

...De a német zsidó panaszával sem tudok teljesen egyetérteni. Nem a teljesítményükről, vagy nevekre való mellvelegő hivalkodásról van szó. Nem is arról, hogy ajánlják önmagukat, mint hazafiak, mint jó polgárok s mint hűen kereső adófizetők. Semmit sem remélek a fenyegetett üzletemberek érdekében alakított központi és védelmi egyesületeiktől. Mert ezek az emberek, ha végső szükség közeledik, valószínűleg tömeges kikeresztelkedéssel, vagy további asszimilációval fogják megmenteni magukat. (A német fasiszta és nacionalizmus leg-hangosabb figurái már ma is zsidó származásu, könnyedén kikeresztelkedett emberek.) Nem! Én azt kívánám, hogy a zsidó nép, mint lelkiismeret-mérlegelő, mint alkotó és mint vándor, a következőképpen beszéljen Németországgal: „Hogy a német állam és a német kultúra hozzánk hasonló emberekkel rendelkezik, Németországnak áldása és nagy szerencséje. Nem akartok bennünket, hát jó! Mi nem tukmáljuk rátok magunkat. Csak sértégesetek, helyezetek bennünket kivételes törvények alá, bántsatok, sőt megzárójatok. Ézzel meg is szüntök vezetőnép lenni. A mi sorsunk hire a

külvilágban s az elkövetkező időkben még nagy hullámokat fog verni. Minden gondolkodó fej, minden érző szív meg fogja vetni Németországot a zsidókon ejtett igazságtalanságok miatt...

Természetesen tudom, hogy ez a beszéd is hiábavaló. A védteleneknek nincs barátjuk a világon. Én ismerem ezt a nélkülözést és osztom is. De nem hiszem, hogy primitív népfanatizmust valaha is meg lehetett volna változtatni az ész bölcsességével. A legrosszabb védelemnek tartom annak bizonyítását, hogy Németországban sok erős koponya, jó üzletemberek, ismert írók és vezetőpolitikuskok zsidók, vagy zsidó származásúak. Ez nem fogja kiengesztelni a gyűlöletet. A mi helyzetünk kikristályosodottabb kell, hogy legyen. Mi erősen, vagy gyengén, gazdagon, vagy szegényen, a fáradtak és terheltek táborába tartozunk, akiknek sorsát vállainkra kell vennünk...

Nincs kizárva, hogy az antiszemizmus Németországban bizonyos ideig hatalmon lesz. Hiszen ez a legkényelmesebb menedék az összes éretlenek és tehetetelenek számára. A német zsidóság rosszabbik részében új gyáva-ságok és betegségek fognak kitenyészni. A nemesebbeket kivándorlásra, vagy heroikusán kétségbeesett eselekre fogja kényszeríteni. Javítani a rövidléllegzetű zsidógyűlöletet a legkevésbé sem fog Németország vissza fogja kívánni zsidóit, mint ahogyan Spanyolország is visszakívánta. És a zsidómentes Németország még butább és szellemileg még sivarabban fog kinézni. A népi kérdések megoldása, azonban a nemzeti és fajküzdelmeken túl fekszik. A sovinizmus talaján sem milyen emberi kérdést nem lehet megoldani. A legkevésbé magát, a nemzeti problémát...

Szeretném Hitler, Ludendorf, Gőbbels, Bronnen, Salomon urakat, vagy hogy is hívják ezeket az ordító német zsidófalókat — az EMEK-nek egy szerep kvucájába vezetni. Rhodos szigetének szefárd gettójába elkalauzolni. Megmutatni nekik a sztambuli, vagy szaloniki zsidó proletár áhitatos alázatát és rámutatni milderre a lemondásra, bátorásra, önfeláldozó életre és az ideálhoz való odaadó hűségre. Megkérdezném a hatalomvágyó politikusokat: „Mit láttatok ti tulajdonképpen a zsidó néptől?” Mit tudtok ténylegesen róla? Ti a zsidókat kereskedő városaitok bulvárdjairól ismeritek. Itéleteketek abból a nyomtatott papírosvilágból veszitek, amelyben lélegzettek. Hát jó! Semis lehet és elpusztulhat minden, amit zsidók építettek, az emberiségnek adományoztak. Hiába való lehetett a mi életünk. Az, hogy élt egy olyan nép, mint aminő a zsidó volt, hogy voltak emberek, akikben annyi méltóság, annyi szépség, annyi lelki nagyság és alázatosság volt, mint aminőt én a zsidókban láttam, ez igazol és fölemel bennünket messze szegény, tévelygő teremtmények harcairól, irigységeiről és gyűlöleteiről.

Primăria Municipiului Cluj.
No. 8673—1931.

Anunț

Municipiul Cluj, cumpără pe cale de licitație publică cu oferte înscrise și sigilate 85.000 (optzecișicincimii) kilograme ovás.

Licitatia se va ținea în conformitate cu dispozițiunile cuprinsse în art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 26 Noemvrie ora. II a. m. înaintea comisiei de licitații, sala de sedință.

Odată cu ofertele lor concurenții vor preda la mâna Președintelui comisiei numite o garanție provizorie în numerar de 5% din suma cerută drept preț pentru cantitatea de ovás oferită.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul Serviciului Economic.
Cluj, la 23 Octomvrie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

SELECT MOZGÓ Nagy sikerrel folytatja **SELECT MOZGÓ**
SCHMELLING és STRIBLING
világhírű boxmérkőzésének bemutatását, melynek keretében műsorra kerül még VÁRKONYI MIHÁLY legújabb filmje:
A VARSÓI CITADELLA

Jön: CONRAD VEIDT legújabb hangos filmje:

Boszporuszi éjszakák dráma Claude Farrere „Ember, aki ölt” c. világhírű regénye nyomán

A Burileanu-Anghelescu-Manoilescu-per a legfőbb semmitőszék előtt

Visszahelyezik-e állásába a Banca Nationala elmozdított kormányzóját?

Bucuresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A legfőbb semmitőszék tegnap kezdte meg Burileanu volt bankkormányzó perének tárgyalását. Mint ismeretes, a Mironescu-kormány a második stabilizációs kölesön körül tanúsított magatartása miatt eltávolította a Banca Nationala eléről Burileanút, aki felfolyamodással élt ez ellen a közigazgatási bírósághoz. A bukaresti tábla elsőfokon helyt adott Burileanu kérésének, elrendelte méltóságába való visszahelyezését, ezenfelül pedig viszszaemlélt napi 5300 lej kártérítést, 500 ezer lej erkölcsi kártérítést és 80 ezer lej perköltséget ítelt meg javára. Ugyanekkor elrendelte a tábla a Burileanu helyére kinevezett Anghelescu Constantin kinevezésének megsemmisítését. A döntést a miniszterelnökség és a pénzügyminisztérium a legfőbb semmitőszékhez fellebeztek meg. Hasonlóképpen felfolyamodással élt az ítélet ellen Constantin Anghelescu is, bár ő levonta a táblai döntés konzekvenciáit és lemondott állásáról.

Felvonulnak az ügyvédek

Románia jogászvilágának hatalmas érdeklődése mellett kezdődött meg a legfőbb semmitőszék előtt a maga nemében páratlanul álló per tárgyalása. A két fél képviselőiben a főváros legkiválóbb jogásza állnak egymással szemben. Burileanút Istrate Micescu és Haribal Teodorescu védik, míg a pénzügyminisztériumot Perieteanu és Alexianu, a miniszterelnökséget Paleologu, Anghelescut pedig Iunian volt igazságügyminiszter képviselik. A tárgyalás megkezdése után Perieteanu újabb semmisségi okot jelentett be, hogy a tábla, mint közigazgatási bíróság „ratione materiae” nem volt illetékes dönteni az ügyben. Micescu kérte a semmitőszéket, hogy ezt a bejelentést ne vegye tudomásul, miután későn terjesztették elő. Perieteanu replikája után a legfőbb semmitőszék úgy határozott, hogy a Perieteanu által felhozott kifogás felett a per lényegével egyidejűleg fog dönteni.

Kötele-e indokolni a visszavonást a Banca Nationala?

Ezután megkezdődtek a perbeszéddek. Paleologu a miniszterelnökség nevében bírálta az elsőfoku döntést. A tábla ítéletében egyrészt elismeri, hogy a Banca Nationala kormányzója nem köztisztviselő, hanem kereskedelmi megbízott, a másik oldalról viszont elvitatja az intézettől azt a jogot, hogy ezt a megbízást visszavonja. A Banca Nationala tulajdonképpen magánvállalat és így igazgatóinak megbízását bármikor vissza lehet vonni. Ha a kormányzó kineve-

Elhiszi?

Sinclair: Iparbáró, Hamsun: Viktoria, Mikszáth: Mócsik, a nagyerejű, Petőfi válogatott versei és még ezer más 5 lej kötet a Lepage antikváriumban. Küldjé be 30, 50, vagy 100 lejt, összeállítunk egy csomagot, nem tetszőt cserélünk. Kérjen ingyen jegyzéket!

zése hat évre történik, ez csupán azt kívánja jelenteni, hogy a hatodik év leteltével mandátuma lejárt, de semmiesetre sem azt, hogy ezen terminust megelőzően nem lehet állásából elmozdítani. Alexianu ügyvéd a pénzügyminisztérium nevében rámutatott arra, hogy a Banca Nationala nem köteles a Burileanunak adott megbízatás visszavonását indokolni. A közigazgatási bíróság nem vizsgálja felül az

Egy forradalmi jelentőségű találmány a széntermelést egészen olcsóvá fogja tenni

Lázár Romensky zsidó mérnök korszakalkotó gépe

Moszkva, október 27. Az oroszországi lapok korszakalkotó találmányról számolnak be. Lazar Romensky zsidó származású mérnök egy olyan gépet konstruált, amely forradalmat fog elő idézni a bányászatban. A gép ugyanis egymaga kiassa a szenet, fölaprózza és berakja a kosárba. Husz óra lefolyása alatt a gép képes 800 tonna kőszent, vagy egyéb bányaterméket kiásni és berakni. A gép tökéletesítése esetén a termelés 20 óra alatt fölfoly-

elmozdítás opportunus voltát, mert ebben az esetben tullepne hatáskörét és beleavatkozna a végrehajtó hatalom tevékenységébe. A tárgyalás folytatását október 30-ra halasztotta el a semmitőszék. Ekkor fog sorkerülni Iunian volt igazságügyminiszter beszédére. A tárgyalást hatalmas, főleg jogászokból álló közönség hallgatta végig.

A jövő év februárjában amugy is lejár Burileanu megbízatása

Politikai körökben nagy érdeklődés sel néznek a semmitőszék döntése elé. Amennyiben ugyanis a semmitőszék helybenhagyná a táblai döntést, úgy rendkívül komplikált helyzet adódna elő. Az állam mindenekelőtt is tartózná körülbelül 10 millió lej kártérítést kifizetni Burileanunak. A kormány a lemondott Anghelescu helyébe kinevezte időközben Manoilescut. Ha tehát Burileanu el akarná foglalni a bankkormányzói széket, úgy újabb pert kellene indítani a táblánál, Manoilescu kinevezésének megsemmisítése érdekében. Visszahelyezésére mégis aligha fog sor kerülni, mert a jövő év februárjában Burileanu hatéves mandátuma lejárt.

kozható 1300 tonnára. A szén előállítását rendkívül olcsóvá tenné a gép, azonfelül a bányában az embereknek néhány órát kellene tölteniük naponta, ami a bányász életmódját feltétlenül meghosszabbítaná. A gép hivatva van a nagy szovjet-birodalom kőszén problémáját megoldani. A szovjet gazdasági tanácsa elhatározta, hogy haladéktalanul elrendeli a gép előállítását és üzembehelyezését.

Végetért a konstantinápolyi Balkán-konferencia

Balkáni posta-unió létesítését, egészségügyi információs iroda felállítását határozta el a konferencia

Konstantinápoly, október 27. A Balkán-konferencia plenáris ülését Haszsan bej elnök nyitotta meg. Az ülés megnyitása után Koumings népszövetségi delegátus a Népszövetség nevében sok sikert kívánt a konferenciának, amelynek szerinte az a célja, hogy egy nemes ideált valósítson meg. A pacifista vilárganizációk nevében a Nobel-díjas Quidde tanár üdvözölte a Balkán konferenciát, amelynek működésétől az állandó Balkán béke megvalósítását várja. Azután felolvasták a közlekedési bizottság jelentését, amely azt az óhajást tartalmazza, hogy a konferencia tagjai kövessenek el mindent, hogy a Balkán forgalmi viszonyai megjavuljanak. A konferencia közlekedési bizottsága a forgalmi kérdésekben egy rezolúciót is kidolgozott, amelyben különösen a Fekete tengernek a Földközi tengerrel való jobb vasuti összeköttetését követelte. Papanasztazi görög delegátus szólt fel ezután és érdekes beszédében felvetette a Balkán posta-unió megvalósításának a szükségességét. Papanasztaziunak ezt a javaslatát a konferencia egyhangulag elfogadta és egy szűkebb körű bizottság elé utalta.

Az egészségügyi bizottság nevében Muktar Akli bég azt javasolta, hogy a Balkán államok egészségügyi információs irodát állítsanak fel, amely a Balkán egészségügyi viszonyait állan-

dóan nyilvántartaná. Muktar bégnek ezt a javaslatát is egyhangulag fogadták el a konferencia.

A jogi bizottság előadója egy állandó bizottság felállítását követelte, mely a Balkán jog egységesítésével foglalkozna. A konferencia ezt a javaslatot is egyhangulag magáévá tette. Mudchat bej, a gazdasági bizottság előadója a jelentésében egy Balkánközi kereskedelmi kamara felállítására tett javaslatot, amelyet a konferencia szintén egyhangulag elfogadott. Ennek a Balkánközi kereskedelmi kamarának Konstantinápoly lenne a székhelye.

A konferencia, amely a balkánközi államok közeledése érdekében eredményes lépéseket tett, befejeződött.

Tiz morfin injekcióval ölte meg magát egy budapesti orvos. Budapestről jelentik: Tegnapi Wesselényi ucca 58. sz. házában dr. Takács Márton főorvos tiz morfin injekcióval megmérgezte magát és meghalt. Az öngyilkosság oka: anyagi gondok, Takács dr. búcsulevelében hangoztatja, hogy önszántából halt meg. Életuntága oka — mondja a levél — az volt, hogy félt a teljes elszegényedéstől. A novemberi házbér előtt állott, adófizetési kötelezettségei is fenyegették és kintlévőségeit nem tudta behajtani. Kénytelen volt tehát, — végzi sorait — a halált választani.

Amikor

Oradea-Nagy Kelet tudósító gárda kongressz hircájában vár következett be. naru János volt gárdista, aki Zelea Codreanu autentikus listaszura hivta egyi szervezet képpen a kongressz borsai váradi fellebb érthető nyugta vár ad zsidóság zsidóság lelkét az idő a három reszus sötét nyek sem törtérendre lehet lehet tehát érdek bizonyos nek mindenek és vasgárda.

A zsidóság folytán Ghica fektusa beültását és nyilatjeljes erejével tartása felett. mi történt ez ügyminisztérium hozzájárult a Várad zsidóság ügyminisztérium nagyvárad zsidóság megalapítását, amelyben mult esemény te a belügymeleg a vasgárda toianu helyet Vest című pnyilt levélre. tus megbotrá a nyilt levél nalista demapuffogtatése dést: „A zsidocionista és a románoknak a gondolatainak?” Alter lasztotta hozlésből még stás, viszont a turpropagandáig beszélt éhangon a vil

A Gazeta nek azonban lett. A lap leközöl, amely a vasgárda zett a Gazeta A levélben Zrüen kijelenté radi szervezeten kongressz van kelteze.

Főszer Olvasva gárda konglémiát, könek igaz ugyanakkor az alábbi

A mi na nem egyé személy t

Szenzác nagyon ké azt hiszik. egy román szabad Ro

Busita szervezeti semmilyen fogjuk és

Oszi és téli ruhákat legolcsóbban fest tisztít UNIO Cluj Gyár Reg. Ferd. 133. Fiókok: Reg. Maria 11, Str. Baritza 2, Cal. Motilor 112.

Zelea Codreanu dezavualja Petringenar cipésmestert

AI-vasgárdisták akarnak november 12-ikén kongresszust tartani Nagyváradon

Két Vasgárda-kongresszusra is van kilátása a nagyváradai zsidóságnak

Amikor még a Gazeta de Vest is óvatosságra inti a hatóságokat

Oradea-Nagyvárad, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától). A nagyváradai vasgárda kongresszus hetek óta tartó hercehurajában váratlan és érdekes fordulat következett be. Mint ismeretes, Petringenaru János volt lábbeli szakértő és vasgárdista, aki a legutóbbi választásokon Zelea Codreanu biharmegyei hiveinek autentikus listavezetője volt, kongresszusra hívta egybe a vasgárda biharmegyei szervezetét Nagyváradra. Különösen a kongresszus terminusa egybeesett borsai zavargások parancsára nagyvárad fellebbviteli tárgyalásával. A hír érthető nyugtalanságot idézett elő Nagyvárad zsidósága körében. A nagyváradai zsidóság lelkéből még nem tudta kitörölni az idő a három évvel ezelőtti diákkongresszus sötét emlékeit. A borsai események sem történtek oly régen, hogy napirendre lehetett volna térni felettük. Meg lehet tehát érteni, ha a nagyváradai zsidók bizonyos bizalmatlansággal viseltettek mindennel szemben, ami kongresszus és vasgárda.

mert mi itthon vagyunk s akinek nem tetszik, az mehet oda, ahonnan jött.

Fogadj, kérem, magas tiszteletem kifejezését.

Corneliu Zelea Codreanu,
Neamt megye országgyűlési képviselője.

Eddig a levél, amely nemcsak hangjánál, de tartalmánál fogva sem alkalmas arra, hogy megnyugtatólag hasson a nagyváradai zsidókra. Ha a levélből következtetni lehet, úgy Nagyváradon most a követ-

kező a helyzet: Petringenar lábbeli szakértőt a multban viselt dolgai s főleg választási sikertelensége miatt valószínűleg eltávolították Zelea Codreanu szervezetéből s helyét Busita professzorral töltötték be. Minthogy azonban Petringenar kongresszust akart tartani, nyilvánvaló, hogy ő ma is vasgárdistának adja ki magát. Nagyváradon tehát e pillanatban két vasgárdaszervezet működik: egy hivatalos és egy nem hivatalos. A váradai zsidóknak tehát kilátásuk van arra, hogy Bihar megyében nem is egy, hanem két kongresszust fognak tartani rövid időn belül a

vasgárda hivei. Már pedig — bármit is mondjon a Gazeta de Vest — „a jóból is megárt a sok”.

Most már a Gazeta de Vest is aggodalmaskodik

A fejleményekkel a nacionalizmus nagyváradai organuma sincs tulságosan megelégedve, mert Codreanu leveléhez a következő kommentárokat fűzi:

„Vagyis nem a vasgárda akar Nagyváradon kongresszust tartani. Ebben az esetben a hatóságok más szempontból kell, hogy megítéljék a kérdést s elővigyázatosnak kell lennie. Annál is inkább, mint-hogy a belügyminisztérium november 12-ről 13-ára engedélyezte a „vasgárda” nagyváradai kongresszusát. Erről a vármegyei prefekturát és a rendőrkveszturát is értesítették. Természetesen önként adódik a kérdés: a kettő közül melyik az igazi? Ki a vasgárda elnöke? Corneliu Zelea Codreanu, vagy Petringenaru?”

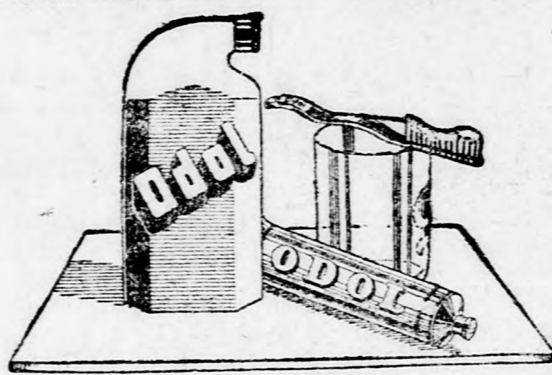
Mi természetesen csak elégtétellel vehetjük tudomásul azt, hogy a Gazeta de Vest elővigyázatosságra inti a nagyváradai hatóságokat. A nagyváradai zsidók sem akartak egyebet és elhíheti a Gazeta de Vest, hogy ez a kérdés lényege, nem pedig az, hogy ki a vasgárda autentikus vezére.

Amerika újra magára hagyja Európát

A newyorki és párizsi tőzsde hatalmas besszel reagált az amerikai eszmecsere kudarcára

Brüning is Amerikába készül? A német közvéleményben is nagy csalódást keltett a washingtoni tárgyalások eredménytelensége. Laval értekezletre akarja összehívni a jóvátételben érdekelt hatalmakat

Newyork, október 27. Az Ile de France óceánjáró fedélzetén Laval francia mi-

Céltudatos fog és szájpolást, tényleg fertőtlenítő szájviz, enyhé fogpép és megfelelő fogkefe használatával érünk el.

ODOL-RENDSZER:
ODOL-szájviz
ODOL-fogpép
ODOL-fogkefe.

niszterelnökkel és kíséretével reggel 4 órakor utra kelt Európa felé. Ezzel egy-

idejűleg diplomáciai körökben utalnak arra, hogy Amerikát a washingtoni eszmecsere újra el fogja téríteni attól a szándékától, hogy európai ügyekre beleavatkozzák, még ha a világot is menthetné meg fellépésével.

A Newyork Herald európai kiadásának távirata szerint Laval visszaérkezése után nyomban felhatalmazást kér a jóvátételben érdekelt hatalmak értekezletre összehívására,

amelyen a jóvátételek további leszállításának lehetőségéről fognak tárgyalni és új tervet készítenek.

A konferencia megállapodásait Hoover elé fogják terjeszteni még a jövő év júliusában lejárató Hoover-moratórium lejártá előtt. A lap úgy tudja, hogy a jóvátételi értekezletet Párizsba fogják összehívni november végére, vagy december elejére.

A francia magatartással szemben Amerikában elementárisan megnyilvánuló ellenszenv kivédésére az Echo de Paris hangoztatja, hogy a francia külpolitika mozgási lehetőségeiből mitsem veszített Washingtonban, sőt még meg is erősítette lehetőségeit.

Ezzel szemben több newyorki lap rámutat arra,

hogy Franciaország va banque-politikát folytat akkor, amikor nem ismeri fel, milyen veszedelmet rejt magában egyedüli nábobnak lenni a szegény emberek nagy tömegében.

Newyork, október 27. Borah szenátor sajtónyilatkozatban élesen támadja a Laval és Hoover eszmecserejéről kiadott hivatalos kommuniké semmitmondását. Tőzsdekörökben is kedvezőtlenül fogadták a washingtoni tanácskozások sovány eredményét.

Az értéktőzsdén baisse volt. Az összes értékek jelentősen estek. Egyébként az értéktőzsde Párizsban is kedvezőtlenül fogadta a washingtoni eszmecsere után kiadott hivatalos kommuniké szövegét. Az összes vezető értékekben áresés állott be.

Az amerikai Hearst-lapok szerint Brüning is elutazik közelebről Washingtonba, hogy egyengesse Hoover európai útját. Hoowert a januári hágai és a februári genfi világkonferenciákra a hatalmak meg akarják hívni, hogy azokat személyesen nyissa meg.

Berlin, október 27. A német közvéleményben is nagy csalódást keltett a washingtoni eszmecserejéről kiadott hivatalos kommuniké tartalma.

A Hugenberg-sajtó élesen szembe fordul a hivatalos nyilatkozattal s megállapítja, hogy Amerika újra magára hagyta Európát és szabadkezet enged Franciaországnak hegemoniája továbbfejlesztésére. Emiatt a német nemzeti párt lapjai azt ajánlják, hogy Európának magára kell találnia és saját erői összefogásával szembeállania Franciaország tulhatalmasodása ellen.

Halmiban ismeretlen tettesek ki akarták fosztani a meggyilkolt Weisz Endre pénzváltó sirját

Kilenc sarkövet törtek le a halmi zsidó temető merénylői

Halmi, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ujabb felháborító kegyeltsérvetés történt a napokban, amely ezúttal a kis északi határállomásnak, Halminak zsidóságát tartja izgalomban. Október 22-én a halmi zsidó temető öre megdöbbenve látta, hogy néhány sarkövet lelkiismeretlen emberek letörték a temetőt. A temetőör azonnal végigvizsgálta a temetőt és megállapította, hogy

kilenc darab sarkövet rongáltak meg az ismeretlen tettesek, akik ezenkívül a legelvetemültebb kegyetetsértést kísérelték meg elkövetni.

Néhány hónapja nyugszik a halmi temetőben Weisz Endre, a halmi pénzváltó egykori tulajdonosa, akit egy állomási hordár borzalmas módon gyilkolt meg. Weisz Endrét a zsidó rituálék szerint felöltöztetve temették el, lábára vadonatúj csizmáját húzták fel és együtt temették el jó állapotban levő télikabátjával. A temetőgályázók úgy látszik a halottfosztogatást is meg akarták kísérelni. A temetőör ugyanis teljesen szédulva találta Weisz Endre sirját, melyet a tettesek ki akartak ásni.

Nyolevan centiméter mélységben sikerült

is ez nekik, de ugylátszik hajnalodni kezdett és ekkor nyomtalanul elmenekültek. A csendőrség azonnal bevezette a nyomozást a lelkiismeretlen tettesek kézrekerítésére, annál is inkább, mert a városka zsidóságát a legnagyobb izgalomban tartja a felháborító cselekedet.

Cukorkagylaraknak

staniolt, alumíniumot, préselt képet, se-lyempapírt legolcsóbban szállít **Lepage** Cluj-Kolozsvár. Mintát, árajánlatot ingyen küld.

1931. október 28.

us voltát, mert állépné hatáskörét végrehajtó hata- A tárgyalás folya halasztotta el a or fog sorkerülni rugyminiszter be- sz hatalmas, főleg szöntség hallgatta

ő év februárjában is lejár Burilleanu atása

n nagy érdeklődés tőszék döntése elé. is a semmitőszék áblai döntést, úgy lt helyzet adódna nekélőtt is tartó- illió lej kártérítést nak. A kormány a eu helyébe kine- anoilescut. Ha te- karná foglalni a cket, úgy újabb i a táblánál, Ma- nek megsemmisíté- helyezésére mégis ni, mert a jövő év eanu hatéves man

Álmány a óvá

tó gépe

a. rendkívül oleső- felül a bányában ny órák kellene töl a bányász élet- hosszabbítaná. A nagy szovjet-biro- smáját megoldani. gi tanácsa elhatá- alatlanul elrendeli a izembehelyezését.

polyi

rmációs iroda

a. Muktar bégnek gyhangulag fogad

előadója egy állan litását követelte. g egységítésével ferencia ezt a ja- ulag magáéva tet- gazdasági bizott- ntésében egy Bal- ni kamara felállít- t, amelyet a konfe- angulag elfogadott i kereskedelmi ka- tinápoly lenne a

mely a balkánközi érdekekben eredmé- befejeződött.

cióival ölte meg ma- vos. Budapestről je- selényi ucca 58. sz. árton főorvos tíz megmérgezte magát lkosság oka: anyagi bucsulevelében han- zántából halt meg- ondjia a levél — az es elszegényedéstől. előtt állott, adófize- lés fenyegették és tudta behajtani. — végzi sorait —

A kolozsvári bankok kellő felkészültséggel rendelkeznek

(Első oldali cikkünk folytatása)

Cluj-Kolozsvár, október 27. A kolozsvári pénzügyi vezetés tegnap délután értekezletet tartott, melyről a következő kommunikátum adták ki:

A kolozsvári román és kisebbségi intézetek tegnap bankközi értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek azokat az eseményeket, amelyek a Banca Marmorosch, Blank & Co. bankház kényszerregyezségével kapcsolatban felmerültek. Az értekezlet megállapította, hogy az összes helybeli pénzügyi intézetek kellő felkészültséggel rendelkeznek az egyes intézetek szabályzatai szerint eszközöndő betétigénylések kielégítésére és így különleges intézkedések megtételének szükségessége nem fog fenn. A kormány s a Román Nemzeti Bank álláspontja is fedi ezt a határozatot és ezek a felelős fórumok hivatalosan közölték, hogy semmilyen rendkívüli, vagy korlátozó rendelkezésekre szükség nincsen és ilyenek megtételére nem kerül sor.

A Banca Nationala kolozsvári fiókjának közleménye

A Banca Nationala kolozsvári fiókjának igazgatója: Jonescu, ma este hét órakor magához kérte a sajtó képviselőit és közölte velük, hogy a pénzpiac helyzete nyugodt, éppen ezért a kormány nem kíván semmilyen megszorító intézkedést foganatosítani.

Nagyszabású építkezések Tel-Avivban

Tel-Aviv, október 27. Az utóbbi időben, annyi évi szünetelés után, újra lázas építkezési mozgalom észlelhető Tel-Avivban. Ez az építkezési mozgalom ugyan nem hasonlítható össze az 1920-25-ös évek amerikai tempójú építkezéseivel, amikor havonta 100-200 új ház készült el, sem azokkal a nagyarányú építkezésekkel, amelyek az utolsó évben Haifában, a kikötő-építés haladásának folyamánaképpen megindultak — mindazonáltal azt bizonyítják, hogy Tel-Aviv még korán sem érte el fejlődésének tetőpontját. A kisebb házakon kívül, amelyek a negyedekben épülnek, a város központjában két-három, sőt négyemeletes nagy épületek egész során dolgoznak. Némelyek véleménye szerint ez az építkezés arra vezethető vissza, hogy a fonttal szemben bizalmatlanság uralkodik, míg az ingatlanok értéke, lakberek, stb. semmilyen ingadozást nem mutatnak. Így nagy építkezések folynak a Balfour és a Rámbam utcáiban a törvényszék mellett az Alleaby uton a Tschleuow, Bialik és Borochow utcákban, valamint a Herzl uton. Új nagyszabású gyárépületeket emel a Lodzia textilgyár és új székházat az Angol-Palesztina bank.

Ötcső népszerű regények:

- Dr. Hamburg: Achael Haam . . . 25 L
- Gratz: A zsidók egyetemes története, diszkóles, alig használt . . . 3000 L
- Dr. Fürst: Zsidó történet, zsidó kultúra . . . 50 L
- Izsák Arnold: Mentő csillagok . . . 80 L
- Kiss József: Jokli . . . 30 L
- Léwinsky: Örök sziget . . . 272 L
- Ugyanez kötet 372 L
- Pinskes: Autoemancipáció . . . 20 L
- Gábor: Zangwill elbeszélései diszkó . . . 46 L
- Zangwill: Uvegesiszóló . . . 35 L
- Szabó Imre: Új Balkán . . . 120 L
- Szabó Imre: Utolsó máglya . . . 120 L
- Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
- Barokba: A zsidó ifjúság könyve diszkó . . . 70 L

Kapható: az Uj Kelet könyvosztályában

Asszonyok, férfiak, kicsinyek és nagyok csak BRÁZAY sósborszeszt vásároljatok

A helyzet semmit sem engedett feszültségéből Cyprus szigetén

Újabb bombavető repülőgépek érkeztek a szigetre Egyiptomból

London, október 27. Cyprusban az erélyes rendesinálási akció ellenére is tovább tartanak a zavargások. Újabb angol osztagok szállottak a szigeten partra. Az angol gyarmatügyi miniszter a cyprusi görög konzultól megvonta a működési engedélyt s a konzulnak el kellett hagynia a szigetet. A zavargók Nikosiában és Keryniában középületekről letették az angol lobogót s helyére görög zászlót tűztek ki. Limassol környékén elvágták a telefon és távírvonalakat, két köz-

uti hidat összeromboltak és a kikötőben tömegesen helyezkedtek szembe a fennálló törvényekkel megkezdve a sónak a tengerből való kitermelését. A helyzet még semmit sem engedett feszültségéből. Kréta szigetéről a Colombo cirkálót is Limassolba rendelték azzal a céllal, hogy legénysége a rend helyreállításában segítse. Egyidejűleg Cyprusba Egyiptomból újabb bombavető repülőgépek érkeztek. A rendesinálás folyik.

Teljes összhang jött létre a világválság kérdésében Brüning és Grandi között

Berlin, október 27. Grandi tegnap audiencián volt Hindenburg elnöknel, majd folytatta Brüninggel eszmecserejét.

A két kormányférfi megtárgyalta a két napon át folytatott tanácskozásokon az összes aktuális politikai és világgazdasági kérdéseket. A két államférfi felfogásában a legtöbb kérdésben sikerült a teljes egyöntetűséget megállapítani. Grandi és Brüning a világgazdasági válsággal kapcsolatosan leszögezték, hogy most már csak az összes államok tervszerű együttműködése útján lehet reménység a válság enyhülésére.

Az olasz külügyminiszter nem utazott el Berlinből, noha látogatásának hivatalos része véget ért. Ma még a német birodalmi főváros üzemait tekint meg s csak este utazik el.

Az egész világ feszült érdeklődéssel várja az angol választások eredményét

A szavazók nagy számban vonulnak fel az urnák elé. A nemzeti kormány győzelmét várják politikai körökben

London, október 27. Anglia és a világ még soha sem várta akkora feszültséggel a választásokat. A pártok választási tevékenysége tegnapra érte el tetőpontját. A harc nagyságára jellemző, hogy egyedül Londonban a pártok mintegy 25 ezer agitátora volt működésben. A karhatalom mindenütt megfelelő számmal vonult fel a szavazás rendjének biztosítására. A mandátumokért 1233 jelölt küzd, míg 68 kerületben a jelölteknek nem volt ellenjelöltjük s így máris megválasztottaknak tekinthetők.

Délig vidékről sem jelentettek sehonan rendezavarást. Általános a meggyőződés, hogy a

nemzeti egység kormánya győztesen fog kikerülni a választásból. A Lloyd biztositónál kötött választási fogadások legnagyobb része 200 főnyi kormánytöbbségre szól.

A szavazók nagy számmal vonultak fel az urnák elé.

Az anglikán egyház összes templomai és kápolnái ma reggeltől kezdve éjjel-nappal nyitva maradnak, hogy a választók akadálytalanul fordulhassanak a templomokban a Gondviseléshez végső határozásuk előtt. Egyidejűleg Chiappe párizsi rendőrfőnök az angol fővárosba érkezett a választás lefolyásának tanulmányozására.

Embert ölt a vonatra zuhanó telefonpózna

Marosludas mellett hat telefonpózna zuhant egy tehervonatra, melynek következtében egy munkás meghalt, harman súlyosan megsebesültek

Ludus-Marosludas, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Borzalmas körülmények között történt vasúti szerencsétlenség tartja izgalomban Marosludas közönségét. A beszercei vonalon egy 16 kocsiból álló üres szerelvény jött Marosludas felé, melyre mintegy harminc CFR munkás szál-

lot fel. A vonat zavartalanul folytatta útját a marosludasi állomást megelőző második őrházig, ahol a vonat nagy kanyarulatot tesz. A vidéken egy félórával ezelőtt nagy szélvihar vonult végig, mely úgy látszik, megrongálta a pálya mellett felállított telefonpóznákat.

Amikor a vonat a második őrház előtt gördült el, az egyik telefonpózna ledőlt. A telefondrótok még hat póznát rántottak magukkal, amelyek a hosszú szerelvényre zuhantak le. Az egyik pózna egy magas, nyitott fémháza dült és

halántékon sujtotta a fémbe utazó German Constantin 18 éves marosgeresei CFR munkást.

A szerencsétlen fiatal munkás a vonabra zuhant, ahol az eséstől négy oldalborda összeesett.

A vonaton utazó munkások között óriási pánik tört ki, mert a többi, lezuhanó póznak is több embert megsebesítettek. Három munkás súlyosabb és a vonatvezető könnyebb sérüléseket szenvedtek.

A vonat azonnal megállott és a telefondrótok eltakarítása után lassu tempóban futott be a vonat a ludasi állomásra, ahol orvost hívtak a sérültekhez. German Constantinról megállapították, hogy életveszélyes sérüléseket szenvedett. A kórházba való szállítás közben a fiatal munkás kiszervezett. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy a póznak lezuhanásáért kit terhel a felelősség.

Szövetkezési alapon szervezik meg a német zsidókat

A szövetkezetekbe bevonják a németországi zsidóság összes termelő rétegeit

Berlin, október 27. A berlini zsidóság vezető elemei az elmúlt napokban a Bne-Brith páholy helyiségeiben nagyfontosságú értekezletre jöttek össze, amelyen elhatározták, hogy egyesület alakítanak a németországi zsidók szövetkezeti uton való támogatására. A szövetkezetbe belevonják a németországi zsidóság összes termelő erőit. A szövetkezetet úgy akarják kipéíteni, hogy például szolgálatoson a birodalom minden más rétege számára is.

Az ideiglenes elnökségbe beleválasztották a német birodalom legkimagaslóbb zsidó nemzetgazdászait: Gustav Benariot, Georg Kareskit, Wilhelm Kleemant, Heinrich Stahl és a Deutsche Bank elnökét: Oszkár Wassermannt. Az egyesület propagandáját már meg is kezdte Wilhelm Kleemantnak egy nagyszabású beszédével, melyet ezrekre menő hallgatóság előtt mondott a gazdasági krízisről és a német zsidóságnak a gazdasági életben való szerepéről.

Liverpoolban a gabonatözsde irányzata szilárd. Londonból jelentik: Liverpoolban a gabonatözsde irányzata szilárd s Csikágóban 2-3 centes áremelkedések voltak.

A rendőri kihallgatás elől — az ucca kövezetére. Bukarestből jelentik: A kisebbségi bizottság ma délelőtt kezdte meg Achimovici Aria kommunista agitátor kihallgatását. Kihallgatás közben a leány egy adott pillanatban felszakította a terem egyik ablakát és levetette magát az ucca kövezetére. Összetört tagokkal szállították be a kórházba.

TOZSDE

Kolozsvár, október 27. Márka 40, holland forint 68.60, dollár 168.50, font 675. francia frank 6.70, lira 8.80, cseh korona 4.97½, pengő 27, dinár 3, shilling 22.50, svájci fr. 33.15, zloty 19.50, belga fr. 24.

ATMENETI KABÁT
RAGLAN Ia FLAUSCH
M. NEUMANN

Lei 1700 és feljebb

Lei 3000 és feljebb

RUHAÁRUHÁZ CLUJ, PIAȚA UNIREI 14.

Királyi el
Av
má
rer

Bucuresti-Bu
Kelet tudósítój
belpolitikai éle
zeti parasztpár
a kormány hel
marsallnak a n
szusan tartott
behatóan fogl
tanácskozásai
lik azt, hogy a
résztvett a pár
Ebből nyilvánv
Maniu csupán
nökségéről mon
szavonulni telj

— Az elnöki tan
tartották meg s
vettek Mihalac
Junian, Popovic
Sándor hiányzo
telten felhivta
az elnöki széke
hogy erről nem
menyek között.
széről kérte az
gösen oldják m
elnökségének p
lachtet ajánlotta

ELG
tule

Midón Titules
a Curentul szer
mondotta:

— Előbb meg
hogy vállalja-
hogy akarja-e.

A lapok ebb
hogy Maniu ne
párt éléről való
ezért valószínű
nem fogja Titu
párt elnökségén
mint ahogyan a
bizsterelnők egy
nagyta a főváro
Ma délután foj

A b
már

Ami a kormár
terul szerint a
lasági eseménye
nyire a kormár
taly színajai be
lagadt. Változá
szavazása előtt
tonyos, hogy A
egfőbb alkotm
bizalmát élvezi.
hogy ez a biza
bbbi tagjaira i
tonyos egyenetl
tek ütötték fel
nem értenek eg
ekkel, amelyek
költségvetés
osan foganatos
zik kizártnak.

A b
már

Ami a kormár
terul szerint a
lasági eseménye
nyire a kormár
taly színajai be
lagadt. Változá
szavazása előtt
tonyos, hogy A
egfőbb alkotm
bizalmát élvezi.
hogy ez a biza
bbbi tagjaira i
tonyos egyenetl
tek ütötték fel
nem értenek eg
ekkel, amelyek
költségvetés
osan foganatos
zik kizártnak.

A
Szakó

1000-né
cept. A
szép k
ó

ÁRA:

K a p
UJ KELET

Királyi előjogokról beszélt Averescu marsall a néppárt vasárnapi kongresszusán

Averescu megadta a harci jelt a kormány és a jelenlegi kormányzati rendszer elleni küzdelemre

A költségvetés megszavazása után változások lesznek a belpolitikai életben?

Bucuresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Három kérdés áll a belpolitikai élet középpontjában: a nemzeti parasztpárt elnökségének problémája, a kormány helyzete és végül Averescu marsallnak a néppárt vasárnapi kongresszusán tartott beszéde. A bukaresti lapok behatóan foglalkoznak Maniu bukaresti tanácskozáival és különösképpen kiemelik azt, hogy a nemzeti parasztpárt vezére részt vett a párt elnöki tanácsának ülésén. Ebből nyilvánvalóan következik az, hogy Maniu csupán a nemzeti parasztpárt elnökségéről mondott le, de nem akar visszavonulni teljesen a politikai élettől.

Maniu nem akar visszatérni

Az elnöki tanácsülést Lugosan lakásán tartották meg s azon Maniu kivül részt vettek Mihalache, Mironescu, Madgearu, Junian, Popovici Mihály. Egyedül Vaida Sándor hiányzott. Az elnöki tanács ismételt felhívta Maniut, hogy foglalja el az elnöki széket. Maniu azt válaszolta, hogy erről nem lehet szó az adott körülmények között. Ezzel szemben a maga részéről kérte az elnöki tanácsot, hogy sürgősen oldják meg a nemzeti parasztpárt elnökségének problémáját. Maniu Mihalachet ajánlotta utódául.

Előbb meg kell kérdezni Titulescut

Midőn Titulescu személye került szóba, a Curenutul szerint Maniu a következőket mondotta:

— Előbb meg kell kérdezni Titulescut, hogy vállalja-e, azután pedig a pártot, hogy akarja-e.

A lapok ebből arra következtetnek, hogy Maniu nem tekinti véglegesnek a párt elnökül való visszavonulását. Eppen ezért valószínűnek tartják, hogy Maniu nem fogja Titulescut a nemzeti parasztpárt elnökségének elfogadására felkérni, mint ahogyan arról szó volt. A volt miniszterelnök egyébként kedden délután elment a fővárost és Kolozsvárra utazott. Délután folytatja útját Badaacsonyba.

A bukaresti sajtó ismét a kormány helyzetét fejtegeti

Ami a kormány helyzetét illeti, az Adeverul szerint a legutóbbi pénzügyi és gazdasági események megintgatták valamennyire a kormány önbizalmát, amely a királyi színeken beszéde után alaposan megdöbbent. Változásról a költségvetés megszavazása előtt szó sem lehet. Annai bizonyos, hogy Argetoianu továbbra is a legfőbb alkotmányos fórum legteljesebb bizalmát élvezi. Nem lehet azonban tudni, hogy ez a bizalom kiterjed-e a kormány többi tagjaira is. A kormányon belül bizonyos egyenetlenségek és elégedetlenségek ütöttek fel fejüket. Egyes miniszterek nem értnek egyet azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a kormány, különösképpen a költségvetés összeállításával kapcsolatban foganatosít. Eppen ezért nem látszik kizártnak, hogy a költségvetés meg-

szavazása után a belpolitikai élet érdekes változások színhelye lesz.

Miért nem akart beszélni Goga?

A harmadik, az érdeklődés homlokterében álló esemény Averescu marsallnak, a néppárt vasárnapi kongresszusán elmondott beszéde. Mindenekelőtt is feltűnő volt, hogy Goga szombat délután audiencián jelent meg az uralkodónál, nem szólt fel a kongresszuson. Hasonlóképpen nem szóltak fel az ő politikai barátai sem. A hallgatóság hosszu ideig zajosan, sőt botránysan követelte, hogy Goga is beszéljen. Végül maga Averescu marsall volt kénytelen közbelépni s lecsillapítani a kedélyeket.

Averescu marsall beszédeben mindenekelőtt is elmondotta politikai karrierjének történetét. Kijelentette, hogy nem személyi ambíció vitte őt a politikai pályára. Ferdinánd király beszélt rá, hogy vállaljon aktív részt a politikai életben és szabadítsa meg őt a liberálisok teljhatalmának fojtogató nyomásától. Ezután elmondta, hogy 1921-ben és 1924-ben a liberális intrikák távolították el őt teljesen megérdemeletlenül a hatalomról. Majd az uralkodó alkotmányos jogait kezdte analizálni. Leszögezte, hogy a királyi előjogokat csakis az alkotmányosság szellemében lehet gyakorolni. A közszelem és a korona előjogainak gyakorlása között feltétlenül meg kell őrizni a természetes kapcsolatot. Veszedelmes hiba volna — mondotta Averescu marsall —, ha a királyi privilégiumok gyakorlásához az önkény is hozzájárulna, ebben az esetben olyan túlzásokhoz juthatnánk el, amelyek Caligula idejét idézik az emlékezetünkbe.

Ebből a figyelemreméltó passzusból nyilvánvalóan kiviláglik, hogy a marsall fölöttébb elégedetlen a jelenlegi politikai állapotokkal. Averescu, aki az alkotmányos restauráció egyik előkészítője volt, úgy érzi, hogy az ő személyét nem veszik figyelembe, Gogával szemben, aki szemmel láthatóan a legfőbb szimpátiáknak örvend. Valószínűleg ebben leli magyarázatát Gogának a kongresszussal kapcsolatos magatartása is. A marsall egyébként beszéde során kijelentette, hogy legfelsőbb helyről felhatalmazták őt annak határozott megcáfolására, mintha az uralkodó a pártok megsemmisítését kívánná. Az Adeverul szerint főleg a legutóbbi események hatása alatt a vezető fórumok magatartása jelentős mértékben megváltozott. A lap szerint az idő vállalta magára azt, hogy bizonyos teóriákat, módosításokat és kormányzati rendszer megváltoztatására irányuló kísérleteket likvidáljon. Az Adeverul kiemeli végül, hogy Averescu marsall beszédevel megadta a harci jelt a jelenlegi kormány és kormányzati rendszer elleni küzdelemre.

Egy halottja és több súlyos sebesültje van egy jasi moziban történt tüzkatasztrófának

Hat tüzoltó közül hármat súlyos mérgezési tünetek között szállítottak kórházba

Bucuresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap Jasi egyik mozijában borzalmas tragédia történt, amelynek egy halott áldozata is van. A Geltzer moziban, este hét órakor, a második előadás végén tűz ütött ki a gépkamrában. A láng a kamara ablakán keresztül hatolt a nézőtérre és óriási pánikot idézett elő. A közönség egymás hegyén-hátán rohant ki a teremből és a különösen gyerekek

ből álló közönségből több sebesülés is történt. Az emberek egymást tiporva menekültek a vészkijaratokhoz.

Azonnal tüzoltóság érkezett a színhelyre, amelynek rövidesen sikerült lokalizálnia a tüzet. A gépkamrából azonban nem tudták kimenteni a gépész egyik segédmunkását, Petre Macenco beszarabiai orosz fiut, aki mikor a tüzoltók ráakadtak, már szénén égett. Az egyik alkalmazott, aki a filmet

akarta a kabinból kimenteni, súlyos sebesülések árán menekült a tüzveszből.

Hat tüzoltó, akik a veszedelem elhárításán dolgoztak, eszméletüket veszítették. Hármat közülük a film égésekor előálló gázaktól megmérgezve, súlyos állapotban szállítottak a zsidó kórházba. A tűz az egész éjszaka folyamán égett és csak a hajnali órákban sikerült lokalizálni.

Egy bécsi cionista vezér „élelmezési hadsereggel” akarja megoldani a világ gazdasági válságát

Popper-Lynkeus tanításainak gyakorlati megvalósítását hirdeti Robert Stricker

Bécs, október 27. Robert Stricker, az ausztriai zsidó közélet kiváló tagja érdekes és feltűnő keltő cikket írt Josef Popper-Lynkeus költő-filozófus ismert nemzetgazdasági tervéről: az „élelmezési hadseregről”.

„Egy zsidó zseni — írja Stricker — évtizedekkel ezelőtt megmutatta az éhezéstestvér felé vezető utat, azt az ösvényt, amelyre az állam nagy urai, a községek vezetői, a pártok félve lépnek. A Csehországból származó, Bécsben élő zsidó költő, J. Popper-Lynkeus mérnök alaposan áttanulmányozta mindazt, amit a szociológiai és nemzetgazdasági tudomány produkált. Elmélyült bennök, ahogy csak a nagyképességük tudnak elmélyülni.”

„Szerinte a szociális kérdés nyitja abban a felismerésben rejlik, hogy minden embernek joga van születése jussán a létminimumra: ételre, ruhára, hajlékra. Annak a kötelességnek a teljesítését, hogy minden ember megkapja létminimumát, áthárítja az „élelmezési hadseregre”. (Nähr-Armee). Ha a társadalom megtudta szervezni a „védelmi hadseregeket”, akkor ennek a társadalomnak most, a szükség és inség nehéz napjaiban meg kell teremtenie az élelmezés és ellátás hadseregeit.”

Minden nőnek és férfinak kötelessége néhány évig szolgálatot teljesítenie ebben a munka- és élelmezési hadseregben, amely megteremti az eszközöket, hogy minden ember számára természetben adassék az életszükséglet különböző atributeuma. Amikor az ember eleget tett élelmezési kötelességének, amikor mögötte van már az élelmezési hadseregben eltöltött szolgálata, akkor — szabad. Fölzabadult a legfontosabb szükségletek gondjai alól, amelyek alól a társadalomnak mentesítenie kell őt.”

Popper-Lynkeus gyakorlati számítások

segítségével kimutatta, hogy az „élelmezési hadsereg” mindenki ellátását végre tudná hajtani. Bemutatta tervezetét és az első időben kigunyolták, gyűlölték, majd agyonhallgatták. A kapitalisták és osztályharcosok ellene foglaltak állást. Am a fejlődés — írja Robert Stricker — erő-

sebb a pártoknál és osztályoknál. A fejlődés olyan irányba és olyan célok felé mutat, amilyenekre Popper-Lynkeus rámutatott. Előtte legszentebb az élet, az egyén élete. Legfőbb ideje, hogy elővegyük megint a nagy zsidó zseni, Popper-Lynkeus írásait.

Piccard professzor Bukarestben elmondta a sztratoszférában tapasztalt élményeit

Ünnepélyesen fogadták a világhírű tudóst Bukarestben

Bucuresti-Bukarest, október 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Piccard professzor tegnap Bukarestbe érkezett, ahol tudományos körök meleg ünnepélyben részesítették a világhírű tudóst. Az egyetemen a román tudományos élet összes kiválóságainak jelenlétével fogadást tartottak, amelyen Jorga, mint a bukaresti egyetem rektora, Vasilescu-Carpen ipar- és kereskedelemügyi miniszter és az egész egyetemi tanári kar megjelentek. Piccardot Jorga üdvözölte, majd Burmurescu professzor a román természet-tudományi társaság nevében üdvözölte a tudóst. A felszólalásokra Piccard felelt.

Este az Athene Palace-ban Piccard professzor előadást tartott a sztratoszféráról. Az előadó ismertette légi utjának történetét. A léghajó május 27-én délután fél négy órakor indult el. Egy félóra alatt 16.000 méter magasságot érték már el. Itt az ég sötétkék

szinben tündökölt, tízszer kevesebb fényvel megvilágítva, mint az atmoszféra ége. A felhők a léghajó alatt húzódtak el. 16 ezer méternél az ég mindig felhőtlen.

Ezután az apróbb akadályokról beszélt, melyek repülésében megakadályozták a léghajó menetét. Már az utazás elején felfedeztek egy kis törést, amit Kipfer márnökkel együtt csak nagynehezen tudtak eltüntetni. Később egy barométer tört el, mely könynyen veszélybe dönthette volna az egész léghajót. A készülék, amellyel a felszálláskor a gázokat szabályozták, nem működött. A léghajó ezért nem szállhatott vissza kellő időben a földre.

Károly király tegnap kihallgatáson fogadta Piccard professzort, akit ebédre is vendégül látott. Az uralkodó a sztratoszféra-repülőt az aviatikai érdemrenddel tüntette ki.

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-nél több kifizető recept. A közel 400 oida as, szép kiállítású vászon-ötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvostályában

DE

Márka 40, hol-
168.50, font 675.
8.80, cseh korona
3, shilling 22.50,
9.50, belga fr. 24.

regénye. Erdélyi Céh kiadása

sok kedves áperszűvel, val jelentkezt az erst első regényével is komoly írói értékekkel mutat ez a regény, d mesélni, közvetlen, ésszel és magával tudolgyokor egészen mélyen sorsok felvázolásával, emalmni és apró részleket, jelenségeket szétteket frappánsan egyamora, van szeretete s könyvben mély, embe- gyermekéletek ábrázol-

ek a regénynek egy Eva, a könyv sok fia, a legmegkapóbban inorúságos környezetből itka ékszer, gőgös és gyermekleány. A fémaskodó démon, egy plántált sztar, akinek ulásánál szenzációs el- kispolgári hisztériát, el, gőgjével, makran- vel, ferifalásával és gával. Olyan típus, gyedein keresztül sok- nató meg, a lagragyo- k az író kezében, ami- teresztül mindazt, ami tipushoz tartozik...

ő könyvben elmulasz- ezt a figurát. A kis- ol nem csinált semmi- ola happy enddel elvé- ztviselével, akinél az- eltek a Szentpétery-

figurája is ebben a re- ry Laci, akinek meg- rói teljesítmény. A pu- rgódó tehetség az ősz- melyek egy induló fe- hatnak. Olyan natura- figura, hogy az ok- kell, hogy adozzék ir- ptétery Laci sorsa, e- kináló figura is első- try Zsuzsa könyvében- kellett eltelnie és má- noz Párizsban, egy ki- végén kiállítják képeit- tre való hazatázasához

za Thury Zsuzsának- ber, hogy ilyen egysz- sem lehet elfogadni a- ptétery Évát, nem lehet- olyan hamar befut Pá- et hinni, hogy Szentpé- kőrül megrázóbb, vére- vődnek. El lehet hinni, körül a környezetből- rásaikból, Szentpétery- olyamából olyan probl- melyeknek keresztmetsze- yujt, mint amennyit- ott belőle. Ki lehet hoz- n, ami ma minden em- ami ugy hullámzik a- hogy bün akarattal, gugszenciával kikerülni- sem hiszi el az ember, eralakon keresztül csak- edéseket és örömeket- meg lehet csinálni itt- met és szenvedését, aki- tköznap, tragédiákkal- Éva és Laci regénye-

nem tette meg, (ugy- ta megtenni) és ezért- ezünkől ezt a sok csil- esetet, sok tehetséget- eljes kielégültség érzé- ismételni: Thury Zsu- nak egészen nemes ér- egyszerű eszközökkel- nyéből a fejlődési ki- pektíváit olvassuk ki- szenves író, az ember, hogy vitába

Barzilay István

el-díjt két svéd tudós- en kiadni, Stockholm- osi Nobel-díjat ez ide- Karl Kling svéd or- ak valószínűleg kiad- vértetescské vizsgála- rdeemiért, Klingnek a- elert eredményeiert-

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányási zsidóság napilapja Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54. Képek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Esős időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárás prognózisa szerint borus és főként déli- ragaton továbbra is esős időjárás vár- tós. Eszakon szeles, délen enyhébb idő- rás valószínű. A hőmérséklet Budapes- ma délben 7 fok Celsius volt.

— Schober rágalmozási pert indított arhemberg herceg ellen. Bécsből jelen- Schober rágalmozási pert indított arhemberg herceg ellen, aki azt állí- ta róla, hogy rendőrfőnök korában tár- alt volna a demokratikus uralom erő- akos megdöntéséről a Heimwehr-vezér- . A per nagy érdeklődést kelt.

— Franciaország közmunkákkal véde- zik a munkanélküliség ellen. Párizsból jelentik: A francia kormány három és millió frank értékű közmunka kiirá- ra készit javaslatot a törvényhozás elé. Köz munkák elektrifikálási, ut-, csator- és kikötőépítési célokot szolgálnak és gy-ven át körülbelül 300 ezer munkást- nak foglalkoztatni. A törvényhozás- k rövidesen le kell tárgyalnia a javas- tot, mert a közmunkákat december ele- n meg akarják kezdeni.

— Az erős dohányzás sárga, barna, gy fekete lerakodást okoz a fogakon. Anélkül, hogy az állandóan dohányzó hől- teknek és férfiaknak a rendszeres, na- nta többszöri ODOL-fogpasztával való agapolás feltétlen szükséges, ha a fogak- egbarnulását el akarják kerülni. Az ODOL-fogpaszta biztosan tisztítja a fo- akat anélkül, hogy a foghúst megká- adná és igen magas colloidalis alkát- zseimél fogva az Odol-fogpasztának az a legnagyobb övejeje. Megakadá- oz mindenféle tisztáltságokat, kelle- tetlen illatokat és mindenféle szines- tövetek keletkezését, amelyek dohány- s, étkezés, vagy ivás folytán kerülnek- fogakon lerakódásra és amelyek első- rban okozzák a fogak színének elrom- sását. Az ODOL-fogpaszta fehér fogakat- arázsol és tiszta lehelletet ad.

— A Sfatul Negustorenc üzletbér-reduk- ós akciója. A Sfatul Negustorenc irodá- sában azok a kereskedők és uccára nyiló helyiségekkel rendelkező iparosok, akik arra számíttanak, hogy sikerülni fog kollektív megegyezésre jutni a háztulajdonosokkal- beredukció elérésére, tömegesen jelen- tek meg, hogy panaszait a Sfatul Ne- gustorenc tudomására hozzák. A Sfatul Ne- gustorenc ezzel kapcsolatban arra kéri az- erdekelteket, hogy kívánságaikat írásba- foglalta terjesszék elő a titkársághoz.

— A „Paul Ehrlich“ orvostudományi Egyesület f. hó 29-én tartja XIX. rendes- szakülését a Szentegyház ucca 4. szám- alatt a következő programmal: 1. Folyta- tólagos hozzászólások dr. I. Normandnak a XVIII. szakülésen az Insulinról tartott előadásához. Dr. Király Jenő: Beüzemelés- egy szimulán extra és intrauterin ter- mességről. 2. Előadások: Dr. Vass Zoltán beszámolója a nemzetközi Stomatologiai kongresszusról. Dr. Goldenberg Pál: Az alvás problémája és kezelése.

— Panaszos levél. — Tekintetes Szer- kesztőség! Alulírott kolozsvári polgár, ké- rem önöket, tegyék közzé, hogy a város központjában levő Fellegvári uton ázsiai állatok uralkodnak. A Fellegvári ut a város legelhagyatottabb uccája. Folytonos ársások és ismeretlen célu munkálatok- teszik a közlekedést lehetetlenné és ha egy- kicsit esős az idő, akkor még kocsik szá- mára is járhatatlan az ut. Nemcsak jár- művel nem lehet közlekedni, de a gyalog- járón is bokáig dagaszt az ember a sár- ban. Ha egy kocsit, vagy autót mégis meg- kockáztatja, hogy végigmenjen a Felleg- vári uton, ugy számolnia kell azzal, hogy csak tengelytöréssel szabadul ki az uccá- ból. Ezért az uccáért az utóbbi tíz évben semmit sem tettek, holott az adófizető pol- gár megkívánhatná a várostól, hogy adója ellenében járható utakon közlekedhessék. Az ut felső részén már villák húzódnak meg és az ucca tovább fejlődhetne, ha- rendszeresen lenne megközelíthető. Nem árta- na, ha a város egy bizottságot küldene ki, hogy vizsgálják meg, mi a teendő. Teljes tisztelettel: egy Fellegvár uccai lakos.

Fölvavatták az erdélyi román uj- ságírók székházát

Cluj-Kolozsvár, október 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap dél- előtt avatták fel az erdélyi román uj- ságírók kolozsvári otthonát, a Calea Victoriei 23. számú házában. Az ava- tást házszentelés előzte meg, amelyet Ivan görögkeleti püspök végzett nagy- segédlettel. Ezután diszközgyűlést- tartottak, amelyen Ion Clopotel szin- dikátusi elnök ismertette az erdélyi román sajtó küzdelmeit és fejlődését. Majd Ivan püspök, Batár tábornok, a hatodik hadtest képviselője, Filoti Eugen a miniszterelnök sajtóiroda fő- nöke, Gongopol, George Sylviu és Ro- mulus Bianu bukaresti újságíró a ro-

mán sajtószervezet nevében, Carpini- san a város képviselőjében, Sextil Pus- cariu az egyetem, Onisor egyetemi ta- nár a román kaszinó és Sulyok István a kisebbségi újságíró szervezet nevé- ben tartottak nagy tetszéssel fogadott beszédeket. Délután az erdélyi román újságírók szindikátusa diszközgyűlést tartott, amelyen Bogdan Duica professzor és Bognariu Teofil tartottak érdekes elő- adásokat. Hétfőn a román sajtószin- dikátus rendes közgyűlést tartott, ame- lyen megejtették az új vezetőség vá- lasztását.

— Svájcban nem működik pénzügyi- kémkedési központ? Bécsből jelentik: Waidenhoffer osztrák pénzügyminiszter a mai sajtóértekezleten kétségbe vonta azt a híresztelést, hogy Svájcban pénzügyi- kémkedési központ működne. A pénzügy- miniszter közölte ezután az újságírókkal, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankja no- vember 2-i igazgatótanácsai ülésén fognak- dönteni az Ausztriának a párizsi pénz- piacon szerzett kölcsöne folyósításáról. Ez a kölcsön is rövidlejáratu, de remé- lhetőleg meg fogják hosszabbítani.

— Kína hajlandó Japánnal döntőbíró- sági szerződést kötni. Genfből jelentik: Dr. Sze, Kína népszövetségi fődelegátusa levelet intézett Briandhoz, a népszöve- tégi tanács elnökéhez, melyben közölte, hogy Kína bármely pillanatban hajlandó Japánnal döntőbíráskodási szerződést- kötni.

— Az idő tagadhatatlanul ősziesre- fordult. Egyik perében szép napsütés, de már a következő órában végigszá- guld az északi szél. Az uccán járókélők- borzongva húzzák összeb magukon a ruhát. Felöltöz és gyermek menekül a hideg- ősi eső elől és legtöbbször már csak otthon- constatálják bosszusan: fáj a fogam, fáj a fejem, a lábam, náthát kaptam stb. stb. Ez volna a kisebb baj. A nagyobb- baj az, ha ilyenkor nincsen kéznél egy- üveg Brázy-féle sóborszesz, vagy Mentholin. Egyszeri bedörzsölés ezen- kitűnő szer egyikével és szinte pereek- alatt érezzük, hogy mulik a fogfájás, a- fejfájás, enyhül a nátha. Ennek a cso- das hatásnak köszönheti hírnevét az évti- zedek óta közismert „BRÁZAY“, mely- ma már ugyszólván házi gyógyszer és- amelynek egyetlen háztartásból sem- szabad hiányozni.

— Gyengül az amszterdami tőzsdén a- dollár jegyzése. Amszterdamból jelentik: A tőzsdén a dollár jegyzése gyengül. Ujabb nagy aranyrakományok indultak- utba hajókön Newyorkból Hollandia felé. A szállításokban most már nehézségek- mutatkoznak, mert nem elég sűrűn indu- lak óceánjárók Európa felé.

A szerencsés nyerők serege

dieséri már eddig is a Zsidó Kórházak- nagy sorsjátékát. Pedig a nagy nyere- nyek húzása még csak ezután következ- zik. Öt osztályon keresztül húzzák még- a Zsidó Kórházorsjegyeket és minden- két hétben van egy húzás. Emberi sorsok forognak a szerencse- kérekben és senki sem tudhatja, hátha- éppen őreá mosolyog a szerencse.

Ne legyen könnyelmű, ne dobja el a- szerencséjét. Mindössze 100 lejről van- szó és ezért a 100 lejért könnyen egy- milliót nyerhet. A legközelebbi húzás- november 1-én lesz. Siessen és vegyen- Zsidó Kórházorsjegyet, hogy résztve- hessen már a legközelebbi húzásban. Pos- tai megrendelésnél 100 lej beküldése- ellenében portómentesen kap egy sors- jegyet a Zsidó Kórházegyesület Köz- ponti Sorsjátékintézőségétől, Cluj, Piața- Unirii 20.

— Calmette professzor nyilatkozata a- lübecki perről. Berlinből jelentik: Cal- mette francia tanár a lübecki perrel kap- csolatban egyik müncheni lapban nyilat- kozik. Azt hangoztatja, hogy preparátuma- ártalmatlan, de Lübeckben előállításánál- hiányzott a szükséges gondosság, ami or- vosi szempontból megbocsáthatatlan.

Ujabb áresések a könyvpiacra!

Ismeretterjesztő művek

Table listing various books and their prices, including titles by Adler, Bauer, Bebel, Bernstein, Beer, Deutsch, Gergely, Gombó, Jászai, Kautsky, Kertész, Kropotkin, Kunfi, Lassalle, Marx, Mülller, Pach, Parvus, Révész, Szabó, Szemes, Snowden, Szakasits, Szakasits, Tóttis, Umbreit, Vándor, Vanczár, Wagner, Wexberg, Webb, and Dr. Stern.

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

NAPROL-NAPRA

Newyorkban szakértőbizottság előtt be- mutatták Le Hardy mérnök találmányát, a golyóálló üveget. A mérnök az általa- előállított anyagból készült üveglap mögé- állott s ettől egy méternyire egy rendőr- 25 lövést adott le rá fegyveréből. A go- lyók lepattantak az üveglapról. Ezt az- üvegfajtát Amerikában a banditák elleni- védekezési céljaira fogják felhasználni- pénzintézetek és más nagyvállalatok pénz- tári helyiségeiben.

Newyorki jelentés szerint Vera Schwartz, a bécsi Staatsoper énekesnője a- newyorki Roxy színházhoz szerződött. Az énekesnő három hónapon át Newyork- ban fog fellépni, azután körutra megy a- nagy amerikai városokba.

A Stamford Bridge londoni pályát, sok- atlétikai viadal sporttörténeti hírességű- helyét lebontják. Az angol atlétikai baj- nokságokat a jövő évtől kezdve a modern- stadionban fogják megrendezni.

A Columbia londoni grammofonlemez- gyár mesés díjazást adott Gandhinak egy- rövid beszéde lemeze felvételeért. A- hindu nacionalista vezér a példátlanul- magas tiszteletdíjat jótékonycélra adta.

A Hamburg—Amerika hajóstársaság- hoz érkezett szikratávirat közölte, hogy a- Graf Zeppelin visszatérő útján kedd dél- előtt 11 órakor átrepült Santiago di Com- postella felett.

A Vienna—WAC közép-európai kupa- döntő első meccsét november 8-ra Zü- richbe tűzték ki. A második mérkőzés- Bécsben lesz.

Vasárnap marathoni futóverseny lesz- Kassán, Szlovenszko futóbajnokságért. A- versenyen favoritként indul Zabala ar- gentinai hosszútávfutó.

— „Milyen legyen az otthonom?“ Lát- ták a parkokat, amelyek fővárosunkat- kértte varázsolják? Megfigyelték, hogy- két-három év alatt mennyi új ház épült? Ha igen, ugy bizonyára meg voltak le- pödve az új épületek ujszerű formája ál- tal. Akár bérházak, akár családi avagy- két-három lakással bíró házak legyenek, mind nagyon egyszerűek. Megépítésük- nélküli egy kubista építés fantáziáját, de- annál inkább megfelel a modern hygi- ena követelményeinek. A lehető legegys- zzerűbb vonalakat láthatjuk itt, amelyek- megakadályozzák a por és egyéb szenny- lerakódását. Sajnos, ezen új házak belső- berendezése nem egyezik meg azok külső- megjelenésével. Nem találni bennük oly- butorzatot, amely egyszerű és mégis ké- nyelmes, fűrdőszobát, mely valóban intim- volna, porszívót és egyéb villamos készü- léket, amelyek a háztartást olcsóvá és kel- lemessé teszik, szőnyegetek és függönyö- ket, amelyek egy modern belső berendezé- sel összhangban állanak. Az izlés belő- lünk sem hiányzik. De mégis csak a szak- lapokban és a kevés modern üzlet kiraka- taiban láthatjuk azt, amire valóban szük- ségünk van, hogy otthonunk a mai idők- követelményeinek megfelelően. Röviden: hiányzik a lehetőség arra, hogy megtanul- juk lakásainkat helyesen berendezni. Ezért örömmel üdvözljük a „Milyen le- gyen az otthonom?“ kiállítás rendezésének- eszméjét. Ott látható, hogy miként kell ott- honunkat kellemessé tenni. A kiállítás Bu- karestben a Ciclop palotában van. Nyitva- november 15-ig.

— Paraguayban kihirdették az ostrom- állapotot. Londonból jelentik: A para- guayi Asuncionban kihirdették az ostrom- állapotot. A munkásság általános sztrájk- ja még tart. A forradalmár diákok ki- akarják harcolni a köztársasági elnök le- mondását.

— Teljes üzemmél dolgoznak a lan- cashirei textilüzemek. Londonból jelen- tik: A Lancashire Cooton Corporation teljes munkáltszámmal működötteti négy- hatalmas textilüzemét, amelyek éveken át- pihentek. A textilgyári megek egyre kap- ják külföldről a nagy megrendeléseket.

— Rasputin nagy történelmi orosz drá- máját vetíti az Epitómunkás mozgó szer- dán 5 és 7 órai kezdettel. „En vagyok a leg- butább“ 2 felvonásos kiegészítő műsorral. Vasárnap 3, 5 és 7 órai kezdettel „Raspu- tin“ (A szent ördög) kerül színre. Vigjá- ték kísérő műsor.

Színház—Művészet

Ma este Uferini bucsuja

Világkörüli utjában ma éjjel már el kell utaznia az Uferini-társulatnak. Igy tehát ma este utoljára láthatja Kolozsvár közönsége a káprázatos, meg nem

fejthető, rejtélyes bűvészműtávjásokat, amelyekkel az egész világot bámulatba ejtette Uferini. Rendes helyárak.

Cs. Sz... K.

Holnap este operett premiér lesz a Magyar Színházban. Az utóbbi évek legbrilliansabb, legragyogóbb, legtökéletesebb operettjének, a Cs. Sz. K.-nak (Csalódott szerelmesek klubja) a bemutatója. Nagy-szerű szereposztás (Neményi Lili, Major Kató, Ihász, Tompa, Leövey, Putnik, Selmeczy) brilliáns zene, boszorkányos tán-

cok, bárhangulat, káprázatos fény és pompa biztosítja a Cs. Sz. K.-nak kolozsvári sikerét. Első előadás: ma, második előadás: holnap, harmadik előadás: szombaton, negyedik előadás: vasárnap délután 5 órakor. Mind a négy előadásra árusítják már a jegyeket.

Claude Farrère: „Ember, aki ölt” közismert regénye filmen. Pierre Loti és Claude Farrère a tenger és a régi Kemál pasa előtti Törökország imádói. „Ember, aki ölt” regénnyel belépünk az igazi Török országba. Mesteri e film feldolgozása. Kezdetől mindvégig különleges atmoszféra uralkodik. A felső tízezer szenvedélyes és bünkkel teli élete minden valóságával tárul a néző elé. Diplomáták, bankárok és gazdag üzletemberek között, kik e társadalom legmagasabb köreit alkotják, két végtelenül tiszta lelket találunk isteni harmóniában, ellentétben a körülöttük nyugó bűnös élettel. És ez az ellentét sok fájdalmas és szomorú események forrása. Kurt Bernard e film rendezője mesterien dolgozta fel témáját és sikerült hatalmas művet alakítani, melynek sikeréhez még hozzájárulnak a nagyszerű főszereplők. Sévigné francia katonai attasé szerepét Conrad Veidt alakítja és Lady Falkland szerepében az érdekes szépségű és csengő hangú Trude von Molo jelenik meg. Aki egy igazán művészi szép, kidolgozott filmet akar látni, az okvetlenül nézze meg e műsort, mely e napokban kerül premier játszásra a Select-mogóban. Bemutató előtt még visszatérünk e filmre.

Tolnay Andor a Hamburgi menyasszonyban. Vasárnap este a Hamburgi menyasszonyt adják. Vendégeként fellép a kolozsvári közönség legkedvesebb színésze: Tolnay Andor. A két primadonna szerepét Lengyel Irén és Neményi Lili játssza.

A Magyar Színház heti műsora

Szerda: Uferini társulatának bucsuja. (Rendes helyárak. Bérletszűnet. Sorozatszám: 32.)

Csütörtök: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmesek klubja. Operett-újdonosság, előszőr. A budapesti színházi évad egyik legnagyobb sikerű új operettje. Neményi Lili, Major Kató, Ihász Aladár, Putnik Bálint, Tompa Béla fellépése. Rendes helyárak. Premier-bérlét 7. szám. Sorozatszám: 33.)

Péntek: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmesek klubja, 2-doszor. Napi bérlét 5. szám, B. Sorozatszám: 34.)

Szombat d. u. 3-kor: Lehullott a regző nyárfa... (Ifjusági operett-előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Karácsonyi Illi, Neményi Lili, Tompa Béla, Ihász Aladár, Putnik Bálint, Leövey, Selmeczy, Réthely fellépése. Sorozatszám: 35. Bevezető előadást tart: Rác József.)

Szombat este 8¹/₄-kor: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmesek klubja. Operett-újdonosság, 3-adszor. Napi bérlét 6. szám, A. Sorozatszám: 36.)

Vasárnap d. u. 5-kor: Cs. Sz. K. (Csalódott szerelmesek klubja. Operett-újdonosság, 4-edszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 37.)

Vasárnap este 8¹/₄-kor: Hamburgi menyasszony. (Operett-repriz. Tolnay Andor vendégjátéka, Lengyel Irén és Neményi Lili fellépése. Rendes helyárak. Napi bérlét 6. szám, B. Sorozatszám: 38.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Szerda 3, 5, 7, 9 órák: Premier! A román. Főszereplő: Greta Garbo, kinek szépsége, eleganciája még sohasem jutott érvényre annyira, mint ebben a filmben. Méltó partnere: Lewis Stone. Műsor előtt: Hangos világhírő.

Csütörtök 3, 5, 7, 9 órák: A román. Péntek 3, 5, 7, 9 órák: A román.

SELECT-MOZGÓ műsora

Szerda: Schmelling & Stribling. Világhírű boxmérkőzése. Teljes 60 percet tartó film, melynek utolsó roundja lassított felvételekkel készült. Ezenkívül: A varsói citadella. Megható hangos dráma a lengyel szabadságharc idejéből. Főszerepekben: Várkonyi Mihály és La Jana világhírű táncosnő.

Szinkör-Mozgó műsora

Szerdán és a következő napokon három előadás, d. u. 3, negyed 5 és fél 7 órakor. Nagy hangos premier: A marokkói kávéház. (Korda Sándornak, a világhírű magyar rendezőnek legújabb filmje. Főszerepekben: Fifi Dorsay, a gyönyörű francia filmdiva és J. Harold Murray. Páratlan szépségű táncok és dalok. Egy kalandor és egy táncosnő izgalmas szerelmi regénye Afrika izzó pusztáin és a tengerparti lebujsokban. Előtte új Micki Maus.

URANIA-MOZGÓ műsora

Szerda: Milyen édes vagy, Any Vig-játék. Főszerepekben: Anny Ondra és Felix Bressart. Műsoron kívül Micky Maus pótkép és híradó.

RADIO MUSOR

Szerda, október 28.

Bukarest, 19.40: Grammfón. 20: Masenet: Manon c. operája.

Budapest, 9.15: Grammfónhangverseny. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. — 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, híre k. 5: Kazinczy mint államfogy Margitszigeten. 6.20: Hangv. 6.40: Olasz nyelvoktatás. 7.10: A magyarországi munkásdalgyletek hangv. 8.10: A Világpolitika. 8.40: Kamarazene. Utána 22.10: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd a Fejes szalózenekar.

Bécs, 22: Rádiózenekar. Berlin, 22.20: Rádiózenekar. Breslau, 19.45: Dalok énekkel előadásában. 23.50: Táncczene.

Frankfurt, 23: Táncczene. Stuttgart, 21.15: Hangjáték. Varsó, 20: Könnyű zene. 23: Táncczene. Poznan, 22.30: Táncczene. Kattowitz, 23: Grammfón.

Milánó, 19.15: Grammfón. 20.50: Operett.

Róma, 21: Nagy szimfonikus ének- és zenekari verseny.

Prága, 20: Filharmónikus hangv. Pozsony, 17.45: Grammfón. 18: Magyar óra.

Briinn, 18: Cseh operák részletei.

Csütörtök, október 29.

Bukarest, 19.40: Grammfón. 20: Niculescu-Bassu operaének hangv. 20.20: Szimfonikus hangverseny.

Budapest, 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Balalajkzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4.10: Állatmesék. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A földművelésügyi minisz-

térium előadása. 5.40: Magyar nóták. — 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: Házi tüzelőberendezések kiállítása. 7.30: Operettrészletek. 8.45: A rádió külügyi negyedórása. 9: Hegedűhangverseny. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 9.45: Schubert-dalok. 10.20: Időjárás, majd Bura Károly

cigányzenekara. Bécs, 20.15: Mandolinhangv. 20.30: Filharmónikus hangv. 22.20: Táncczene. Berlin, 22.35: Hegedű- és zenekahangverseny. Frankfurt, 22: Fuvós kamarazene. Langenberg, 23: Jazz.

KÖZGAZDASÁG

A dollár is bajba kerülhet

Aranypárbaj Franciaország és Amerika közt

Bécs, október 27. Az angol font leromlása óta gyors tempóban következtek be az események és ma már arról lehet beszélni, hogy a dollár is bajba kerülhet.

Amerika pénzügyi helyzete sok tekintetben hasonlít Anglia pénzügyi helyzetéhez, Amerikának is az volt a szerepe a nemzetközi pénzpiacra, mint Angliának, hitelező és hitelkövetítő volt. A State Department of Commerce most kiadott jelentése szerint 1930-ban rövid lejáratú hitelekben 1726 millió dollár követelése volt Amerikának. Ennek az óriási összegnek a legnagyobb részét Dél-Amerikában, Ausztráliában, Németországban és Európa déli és keleti államaiban helyezte el. Ma már nyilvánvaló, hogy ezeknek a kölcsönöknek a behajtása, még ha eltekintünk is azoktól az országoktól, amelyek most Dél-Amerikában és Ausztráliában kimondották a moratóriumot, nagyon nehéz, sokszor lehetetlen.

A rövid lejáratú hitelek tehát ugyanolyan nehézségek közé sodorták az amerikai pénzpiacot, mint pár hónappal ezelőtt az angol pénzpiacot. De a hosszú lejáratú hitelekkel is baj van, leginkább azért, mert Amerika óriási összegeket kölcsönözött ki hosszulejratú hitelek formájában. A nemzetközi pénzkövetelések egymásbapakcsolódottsága következtében azonban Amerika nemcsak hitelező, hanem adós is és a külföldi hitelezők éppen a font leromlása óta rapid tempóban igyekeznek likvidálni amerikai követeléseiket, aminek a következménye az, hogy Amerikából óriási aranyennyiségeket vonnak el. E tekintetben különösen Franciaország járt el nagy rigorozitással. Bizonyos az, hogy Amerika helyzete sokkal könnyebb, mint Angliáé, mert sokkal nagyobb aranykészletek fölött rendelkezik és az aranyelvonások még most is arányban állanak az aranytartalékokkal. Az aranykérésben azonban Amerikának speciális baja az, hogy a belföldi igénybevétel is növekedett. Ami annak a jele, hogy belföldi bizalmi krízis is mutatkozik. A diskont emelése kimondottan az aranykészlet védelmére való. Ma Amerika belső aranykészlete

4300 millió dollár és ennek dacára is ugyszámítanak, hogy Amerika egy és három negyed milliárdot még leadhat aranyban anélkül, hogy bankjegyeinek aranyfedezete veszélyeztetve lenne.

Az amerikai belső hitelkrízis abban megnyilatkozik, hogy egymásután következnek be a bankösszeomlások és hogy az állam, európai mintára, kénytelen a bankokat áldozatok árán is támogatni. Pedig ez a támogatás sokkal nehezebben keresztülvihető, mint Európában, mert az amerikai banküzlet egészen más, mint az európai. Az amerikai bankok nem váltókkal dolgoznak, hanem főként részvényekkel és papirokkal. Az amerikai bankok legnagyobb része ma inmobill, mert tőkét a lampapirokban fekszenek, úgy, hogy az állami segély tulajdonképpen az állampapírok felvásárlásából áll. Ez az oka annak, hogy az amerikai közönség hirtelen idegessé lett és mig Angliában még az arany standardról való lemondás után sem következtek be bank run, addig Amerikában nem lehet arra számítani, hogy az állam amerikai ugyanilyen nyugalommal foglalkozni a további pénzügyi nehézségekre. Ha az aranykészletek tovább csökkennek akkor számolni kell azzal, hogy a közönség nyugtalansága növekedni fog. A múlt évtizedes hitelválságainak az emléke meztulóságon élénken él Amerikában s ez az attól kell tartani, hogy a külföldi tőke mekkülése utáni be fog következni a publikum pénzteaurálása, amely Amerikát is sulyos elhatározások elé fogja állítani.

Valószínű, hogy Hoover terveit ezt a veszélyt akarják elhárítani és bizonyosan lehet venni, hogy szombaton és vasárnap a francia miniszterelnökkel való tanácskozások során ezek a kérdések is szóba kerültek, noha a kiadott kommuniké érre nem emlékszik meg. Tény azonban, hogy Franciaországnak is érdeke, hogy Amerikát minden pénzügyi megrázkódtatástól megóvja, mert Amerika válsága visszahatna Franciaországra.

A bizalmi krízis most már az egész világon általánossá vált.

Apró hirdetések

Elsőrendű ellátás egyetemi hallgatóknak a Hochmann leányotthonban Cluj, Strada Iuliu Maniu 9. Nyelv- és zeneoktatás bejáróknak is. Mérsékelt díjak. Német, francia társalgás.

Magas intelligenciájú uriaszony, 36 éves, előkelő zsidó háznál házvezetőnő, nevelőnő, anyahelyettesi állást keres. Nem nagy fizetésre, hanem szerető otthonra vágyik. Uriasszony Targu-Mures Poste restante.

Kiadó különbejáratu, parkettes butorozott szoba komplett hálóval, Calea Regele Ferdinand 107., földszint, utolsó ajtó.

Sapkahorgolásban gyakorlott nőket foglalkoztatok. Jelentkezni Papp ucca 38. Stark.

Kiadó ujonnan festett kétszobás modern lakás november 1-re. Cim Széchenyi tér 37. I. em.

Biztos megélhetéshez 60—80.000 lej készpénzzel rendelkező társat keresek. Cim a kiadóban.

Keresek különbejáratu butorozatlan szobát, esetleg fürdőszobával november 1-re. Cim a kiadóban.

Két parkettes szoba, konyha és fürdőszoba kiadó november 1-re. Alkalmas irodának, vagy orvosi rendelőnek. Str. Memorandului 26.

Jobb izr. családnál urileány teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Egyetemi hallgató héber nyelv, valamint az összes liceumi tantárgyak tanítását vállalja nagyon mérsékelt áron, esetleg lakás, vagy koszt ellenében. Szíves ajánlatokat „Gordonist” jellegére a kiadóba kér.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 8673—1931.

Anunț

Municipiul Cluj, cumpără pe cale de bună învoială cu oferte în serie 60.000 (șasezeci mii) kilograme fân, 80.000 (optzeci mii) kilograme paie calitatea I. în care scop invită producătorii ca până la 17 Noemvrie 1931 să și înainteze ofertele lor legal timbrate pentru furnizarea furnajelor de mai sus Primăriei Municipiului Cluj în plicuri închise, sigilate comunicându-li-se prin această concurenților cu la 12 Noemvrie 1931 ora 11 a. m. în sala de ședințe Comisia de licitații va proceda la deschiderea ofertelor intrate și la licitație verbală în conformitate cu normele în vigoare. Cluj, la 23 Octomvrie 1931.

Primăria Municipiului Cluj.

A proféta gyermek

Edmond Fleg megrásó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATO AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTALYABAN

Az UJE
és bár

Cikkeink
forrás

Kéziratok
megőrzése

Az angol

A végleges
sek ugyan, de
A további ese
flastromokat
sebeire, a
azonban már

Két szenzáci
eredménye var
munkáspárt sz
dott és legutó
egyharmadát f
az új parlamen
vatív párt meg
séget s ezzel t
idejére biztosít
lag — a nyu
ségét.

A konzervatív
lenére majdnem
alább egyelőt
kormány fogja
sét, hanem biz
vábbra is a M
álló nemzeti k
élet. Mélyen je
mentarís életre
nem fordulhat
pártállásu poli
amerikai ugyaní
nézni a további
szépségekkel
akkor számolni
ség nyugtalansá
évtizedes hitel
tulságosan élén
attól kell tartani
nekülése utáni
kum pénzteaurál
sulyos elhatároz
Valószínű, hogy
szélyt akarják el
lehet venni, hogy
a francia minisz
zások során ezek
rültek, noha a ki
nem emlékszik m
Franciaországnak
kát minden pénzü
megóvja, mert Am
na Franciaországra.

Hogy Angliá
lapot, még föl
konzervatívok
támogatását a
dolgok logikája
szista konzervat
szá uralmat.

Bárhogya is a
dok, a következ
konzervatív p
vegét. Ez pedig
elemt Anglia p
ak egy évszáza
osan megkezdik
ését. Ujjab vák
ak emelkedni a

Ebből a szemp
ok jót várhat a
ól. Nincs azon
onalddal és H
ott konzervatív
at programjuk
an s így talán
a belső bajait
záltal érzékeny
bbi országait.

Is ha deficit

Argetoianu se
iniszterek és
sége. Argetoia
ntilához hason
ól próbálja fel
szalosság prosper

A jövő évi köl
PHI. Ha pedig a
k lesznek, mint
eli... azaz ha a
k az adóbeszed
mennyit az állá
k, úgy a költsé
vetkező moderi
Argetoianu elkép
ti sok éves m
di tartozásait.
ritani... Közha
k eszközölni...

Mindezt abban
retelek meghal
kor és csakis a
zeomlás előtt a
kor és csakis
rópa legrosszab
oz.

Is ha deficit le
számoljunk egy
állam átlagos
d leire rugott.
lárd lej. A vál
ebbe hatol a n
adófizetők had